

Advies nr. 63/2017 van 22 november 2017

Betreft: voorontwerp van decreet betreffende de administratieve boetes inzake verkeersveiligheid (CO-A-2017-065)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van *8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op de adviesaanvraag van de Directeur van de "Direction de la Réglementation de la Sécurité routière du Département de la Stratégie routière de la Direction générale opérationnelle des Routes et des Bâtiments" van de Waalse Overheidsdienst, ontvangen op 4 oktober 2017;

Gelet op het verslag van mevrouw Mireille Salmon;

Brengt op 22 november 2017 het volgend advies uit:

Voorafgaande opmerking

De Commissie vestigt er de aandacht op dat er recent nieuwe Europese regelgeving inzake de bescherming persoonsgegevens uitgevaardigd werd: betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens. Deze akten verschenen in het Europese Publicatieblad van 4 mei 2016¹.

De verordening, meestal AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) genaamd, is van kracht geworden twintig dagen na publicatie, nl. op 24 mei 2016 en wordt, twee jaar later, automatisch van toepassing: 25 mei 2018. De richtlijn voor politie en justitie moet via nationale wetgeving omgezet worden tegen uiterlijk 6 mei 2018.

Voor de Verordening betekent dit dat vanaf 24 mei 2016, gedurende de uitvoeringstermijn van twee jaar, op de lidstaten enerzijds een positieve verplichting rust om alle nodige uitvoeringsbepalingen te nemen en anderzijds ook een negatieve verplichting, de zogenaamde "onthoudingsplicht". Laatstgenoemde plicht houdt in dat er geen nationale wetgeving mag worden uitgevaardigd die het door de Verordening beoogde resultaat ernstig in gevaar zou brengen. Ook voor de Richtlijn Politie en Justitie gelden gelijkaardige principes.

Het verdient dan ook aanbeveling om desgevallend nu reeds op deze akten te anticiperen. Het behoort in de eerste plaats aan de adviesaanvrager(s) toe om hiermee rekening te houden in zijn (hun) voorstellen of ontwerpen. De Commissie heeft in onderhavig advies, in de mate van het mogelijke en onder voorbehoud van mogelijke bijkomende toekomstige standpunten, alvast gewaakt over de hoger geschetste negatieve verplichting.

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=OJ:L:2016:119:TOC>

A. Onderwerp en context van de aanvraag

1. De Directeur van de "Direction de la Réglementation de la Sécurité routière du Département de la Stratégie routière de la Direction générale opérationnelle des Routes et des Bâtiments" van de Waalse Overheidsdienst (hierna de "aanvrager") vraagt de Commissie advies uit te brengen over het voorontwerp van decreet betreffende de administratieve boetes inzake verkeersveiligheid (hierna het "voorontwerp").
2. Dit voorontwerp geeft gevolg aan de overdracht naar de Gewesten van de bevoegdheden inzake verkeersveiligheid in het kader van de zesde Staatshervorming. De Commissie merkt immers op dat artikel 25 van de bijzondere wet *met betrekking tot de zesde Staatshervorming*² bepaalde bevoegdheden naar de gewesten overdraagt die betrekking hebben op het verkeersveiligheidsbeleid, met name:
 - vastleggen van de snelheidsbeperkingen op de openbare weg, uitgezonderd de autosnelwegen;
 - de regelgeving inzake maximaal toegelaten massa en massa's over de assen van de voertuigen die gebruik maken van de openbare wegen, evenals de ladingzekering en de afmetingen en de signalisatie van de lading;
 - het toezicht op de naleving van de technische federale voorschriften voor voertuigen met het oog op hun inverkeerstelling en de technische keuring van voertuigen die op de weg rijden in toepassing van de federale normen.
3. De Commissie merkt op dat artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 *tot hervorming der instellingen*³ bepaalt dat binnen de grenzen van de bevoegdheden van de Gemeenschappen en de Gewesten, de decreten de niet-naleving van hun bepalingen strafbaar kunnen stellen en de straffen wegens die niet-naleving bepalen, en de hoedanigheid van agent of officier van gerechtelijke politie kunnen toekennen aan beëdigde ambtenaren van de Gemeenschaps- of Gewestregering of van instellingen die onder het gezag of het toezicht van de Gemeenschaps- of Gewestregering ressorteren en de bewijskracht kunnen regelen van processen-verbaal.
4. De Memorie van Toelichting vermeldt dat de regionalisering van deze aangelegenheden aan Wallonië de gelegenheid biedt om het beleid aan te passen aan hun verwachtingen en hun grondgebied. Het doel van het decreet - als omschreven in de Memorie van Toelichting - bestaat erin de minder zware overtredingen zoals overmatige snelheid en de zogenaamde "technische" inbreuken, zoals de inbreuken op de wetgeving inzake uitzonderlijk vervoer, transport van gevaarlijke stoffen, technische controle langs de weg, lading, massa en afmetingen van de

² <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2014/01/06/2014200341/justel>.

³ <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/1980/08/08/1980080801/justel>.

geladen voertuigen en de signalisatie van de lading, te oriënteren naar een procedure voor administratieve boetes die door de administratie zal beheerd worden met de bedoeling het werk van de parketten te verlichten, die zich alzo zullen kunnen concentreren op de zwaardere overtredingen. De geregionaliseerde inbreuken zullen dus grotendeels bestraft worden via de administratieve procedure waarin het voorontwerp voorziet.

5. In zijn aanvraag vestigt de aanvrager heel in het bijzonder de aandacht van de Commissie op de inhoud van de artikelen 16 en 41 van dit voorontwerp, die enerzijds handelen over de verleende machtiging aan de Waalse Regering, na advies van de Commissie, om de bijzondere nadere regels te bepalen inzake gebruik, raadpleging en bewaring van gegevens, verstrekt via de automatische apparaten voor het vaststellen van overtredingen en anderzijds handelen over de oprichting van een centraal bestand van de overtredingen.
6. De Commissie bracht op 19 mei 2010 de aanbeveling uit eigen beweging nr. 04/2010 uit betreffende de gemeentelijke administratieve sancties⁴ die mutatis mutandis kan toegepast worden op de administratieve boetes inzake verkeersveiligheid⁵.
7. De Commissie zal het stelsel van administratieve boetes, dat het voorontwerp invoert, onderzoeken en daarbij uitgaan van de toepasselijke privacybeginsels.

B. Onderzoek van het voorontwerp

B.1. Voorafgaande opmerking

8. De Commissie merkt vooreerst op dat in de Memorie van Toelichting sprake is van een "fonctionnaire sanctionnateur" (bestraffende ambtenaar) (en in het commentaar bij de artikelen dat daarop volgt) terwijl het voorontwerp spreekt van een een fonctionnaire d'instance administrative" (hierna "bestuursrechtelijke ambtenaar" - vrije vertaling).

B.2. Inhoud van het ontwerp

9. Het voorontwerp vermeldt in een verbodsvorm de voorwaarden voor de inverkeerstelling van voertuigen op de openbare weg inzake massa en afmetingen, technische eenvormigheid, lading, vergunning voor vervoer van gevaarlijke stoffen of uitzonderlijk vervoer en snelheden (hoofdstuk

⁴ Maar waarvan de inhoud zich concentreerde op de administratieve boeten
https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_04_2010_0.pdf.

⁵ Zie eveneens haar advies 04/2013 van 30 januari 2013 betreffende het voorontwerp van wet betreffende de gemeentelijke administratieve sancties met het oog op de bestrijding van de overlast,
https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_04_2013.pdf, en haar advies nr. 13/2017 van 15 maart 2017 betreffende het voorontwerp van wet over de spoorwegpolitie.

- 2). Naast het vergunningsstelsel voor het uitzonderlijk vervoer, verwijst het voorontwerp naar de regels van de wegcode⁶ en het technisch reglement⁷.
10. Het voert een stelsel in van administratieve boetes voor de overtredingen op de voormelde verkeersvoorwaarden en voorziet met name in een recidivestelsel (hoofdstuk 5).
11. Het duidt de bevoegde ambtenaren aan voor het opsporen en vaststellen van de voormelde overtredingen, namelijk de leden van de federale en lokale politie en de ambtenaren aangesteld door de Waalse Regering (hoofdstuk 3). Er wordt een "conseiller de police administrative" aangesteld door de Waalse Regering, (hierna "adviseur van bestuurlijke politie", vrije vertaling) in het leven geroepen die belast wordt met het voeren van het onderzoek, het bepalen van het beleid inzake administratieve rechtsvordering, het beoordelen van de opportuniteit van administratieve vervolging, oriëntering naar administratieve rechtsvordering of klasseren zonder gevolg en het opvorderen van bevoegde ambtenaren (hoofdstuk 4). Zoals wordt uitgelegd in de Memorie van Toelichting "*Is het dus de adviseur van bestuurlijke politie die de administratieve rechtsvordering oriënteert, in functie van de omstandigheden en het beleid inzake administratieve rechtsvordering naar de toepassing van de verlaagde, uitvoerbare administratieve boete of naar een onmiddellijke aanhangigmaking bij de bestuursrechtelijke ambtenaar wanneer bijvoorbeeld recidive werd vastgesteld.*"
12. Het voorontwerp regelt de administratieve strafprocedure onder leiding van een bestuursrechtelijke ambtenaar aangesteld door de Waalse Regering (hoofdstuk 6), het beroep tegen de beslissing die een administratieve boete oplegt (hoofdstuk 7) en de gevallen waarin de overtredingen op de voormelde verkeersvoorwaarden worden bestraft en i.p.v. administratief, strafrechtelijk worden vervolgd (hoofdstuk 8).
13. Het voorziet in de volgende alternatieve straffen op de zogenaamde administratieve boete:
- de mogelijkheid voor de gemachtigde ambtenaren om bij de vaststelling van een overtreding een verlaagde administratieve boete voor te stellen, die onmiddellijk of op een andere manier invorderbaar is (hoofdstuk 9); volgens de Memorie van Toelichting (nvdv: vrije vertaling - officiële Nederlandse versie onbestaande) "*Het systeem is identiek aan de onmiddellijke inning die wordt toegepast krachtens de wegverkeerswet van 16 maart 1968.*" ;
 - de uitdoving van de administratieve vordering na het volgen van een cursus (hoofdstuk 11);

⁶ Koninklijk besluit van ¹ december 1975 houdende het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg.

⁷ Het Koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen en het Koninklijk besluit van 10 oktober 1974 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de bromfietsen, de motorfietsen en hun aanhangwagens moeten voldoen, alsook alle wetten van het gewest met betreffende technische voorschriften voor voertuigen.

- de mogelijkheid voor de adviseur van bestuurlijke politie om de betaling van een verlaagde, uitvoerbare administratieve boete te bevelen als de verlaagde boete niet werd betaald binnen de termijnen (hoofdstuk 12); volgens de Memorie van Toelichting (vrije vertaling) "*Het is de bedoeling om een van rechtswege uitvoerbaarheid te geven aan een aanmaning tot betalen, uitgereikt door de adviseur van bestuursrechtelijke politie nadat een verlaagde administratieve boete onbetaald is gebleven omdat de overtreder niet binnen de termijnen heeft betaald of niet in beroep is gegaan. Het systeem is identiek aan de onmiddellijke inning die wordt toegepast krachtens de wegverkeerswet van 16 maart 1968.*"
14. Het voorontwerp bepaalt de consignatie van de sommen en de mogelijkheid van de inbeslagname van het voertuig als de overtreder geen vast adres of vaste verblijfplaats heeft in België (hoofdstuk 10).
 15. Het voert het stelsel in van de vermoedelijke aansprakelijkheid van de houder van de nummerplaat (hoofdstuk 13).
 16. In diverse bepalingen (hoofdstuk 14) voorziet het in een overleg tussen de adviseurs van bestuurlijke politie en de vertegenwoordiger van het parket-generaal bevoegd voor het wegverkeer, de lokale politie, de federale politie en het Waals Agentschap voor Verkeersveiligheid, zodat de uitvoering van het beleid inzake de administratieve vordering verzekerd is (artikel 47). De Memorie van Toelichting verduidelijkt dat het strafrechtelijk beleid in gewestelijke materies moet gecoördineerd worden zodat een coherent controle-sanctiestelsel tussen administratieve vordering en strafrechtelijke vordering verzekerd is.
 17. De Commissie merkt vooral op dat het voorontwerp een gegevensbank opricht waarin de genomen beslissingen en straffen zijn opgenomen (artikel 41). Het voorontwerp bepaalt ook dat de bevoegde ambtenaren, de adviseurs van bestuurlijke politie en de bestuursrechtelijke ambtenaar de identiteit van de houder van de kentekenplaat kunnen opvragen bij de overheid die belast is met de inschrijving van de voertuigen, op voorwaarde dat zij voorafgaandelijk een machtiging verkregen hebben van het Sectoraal Comité voor de Federale Overheid (artikel 39). En tot slot bepaalt het voorontwerp dat de Regering na advies van de Commissie de bijzondere regels kan vaststellen voor raadpleging en bewaring van de gegevens die werden verstrekt door de automaten die dienen om materiële bewijzen te leveren van overtredingen tegen de voormelde verkeersvoorwaarden (artikel 16).

B.3. Toepassing van de WVP op de procedure van de administratieve boete

B.3.1. Verwerking van persoonsgegevens

18. De procedure voor de administratieve verwerking van de overtredingen impliceert noodzakelijkerwijs een verwerking van persoonsgegevens van de overtreder tijdens de vaststellings- en sanctiefase.
19. In dit geval worden de overtredingen in principe vastgesteld bij proces-verbaal dat elektronisch kan worden opgesteld en waarvan de kopie wordt bezorgd aan de geïdentificeerde auteur van de overtreding (artikel 15, §2 en §3 van het voorontwerp). De bevoegde ambtenaren kunnen zich ook elk document, stuk of titel die nuttig is voor de vervulling van hun opdracht laten overleggen en er een fotokopie van maken of tegen ontvangstbewijs meenemen (artikel 15, § 4, 4°).
20. Vervolgens impliceert de administratieve sanctieprocedure diverse kennisgevingen aan de overtreder en eventueel het verhoor dat in het proces-verbaal is opgenomen (artikel 28 van het voorontwerp).
21. Tot slot leiden de beroeps- en inningprocedures tot gegevensmededelingen naar respectievelijk de politierechtbank (of jeugdrechtbank) en de Waalse administratie belast met de inning (artikelen 28, §10, 29 en 36 van het voorontwerp).
22. Het verwerken van de overtredingen veronderstelt bijgevolg de inzameling, registratie, bewaring en gebruik van de persoonsgegevens van de overtreder, in de meeste gevallen met behulp van geautomatiseerde middelen.
23. Het voorontwerp voorziet overigens in de oprichting van een centraal bestand van overtredingen waarin de genomen beslissingen en sancties zijn opgenomen voor de overtredingen op de bepalingen van dit decreet (artikel 41), naargelang die overtredingen betrekking hebben op:
 - het betalen van een verlaagde administratieve boete of een uitvoerbare verlaagde administratieve boete;
 - een klassering zonder gevolg;
 - een uitvoerbare veroordelingsbeslissing uitgesproken door de bestuursrechtelijke ambtenaar;
 - een veroordelingsvonnis met gezag van gewijsde uitgesproken in beroep door de politierechtbank of de jeugdrechtbank.

24. De Commissie stelt hier vast dat alleen het volgen van een cursus niet in het centraal bestand wordt opgenomen omdat dit resulteert in de uitdoving van de administratieve vordering (cfr. artikel 35 van het voorontwerp).

B.3.2. Rechtmatigheid van de verwerking en proportionaliteit van de verwerkte gegevens

25. Krachtens artikel 4, § 1, 1° WVP moeten persoonsgegevens worden verkregen voor welbepaalde doeleinden en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die daarmee onverenigbaar is.
26. De Commissie merkt op dat de doeleinden van de verwerking met betrekking tot de vaststelling en de boete op algemene wijze beschreven worden in de Memorie van Toelichting bij het voorontwerp naar luidt dat het erom gaat de minder ernstige snelheidsovertredingen en de technische inbreuken in het Waals Gewest efficiënter te controleren en te bestraffen. Dit gezegd zijnde, zullen de uitgevoerde verwerkingen kaderen binnen meer precieze doeleinden, namelijk het vaststellen bij proces-verbaal van overtredingen, het administratief bestraffen van deze overtredingen en het innen van administratieve boetes.
27. Volgens artikel 8 van de WVP is het in principe verboden om persoonsgegevens te verwerken die betrekking hebben op geschillen voorgelegd aan hoven en rechtbanken alsook aan administratieve gerechten, inzake verdenkingen, vervolgingen of veroordelingen met betrekking tot misdrijven, of inzake administratieve sancties of veiligheidsmaatregelen. Maar in dit geval is een dergelijke verwerking toegelaten als die wordt verricht onder toezicht van een openbare overheid of van een ministeriële ambtenaar als bedoeld in het Gerechtelijk Wetboek, en de verwerking noodzakelijk is voor de uitoefening van hun taken of van andere personen als dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden vastgesteld door of krachtens een wet, decreet of ordonnantie (artikel 8, §2, a) en b) van de WVP).
28. De bedoelde wettelijke bepaling moet voldoende precies zijn, beantwoorden aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig zijn met de nagestreefde legitieme doelstelling⁸.
29. Net zoals bij het register van de gemeentelijke administratieve sancties, staat de Commissie positief tegenover het feit dat het centraal bestand van de overtredingen geïntegreerd wordt in het voorontwerp, zelfs al worden de nadere regels voor de oprichting ervan bepaald door de Waalse Regering. Artikel 41 van het voorontwerp bepaalt de doeleinden en de ontvangers van

⁸De Commissie verwijst hier naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof (cf. haar advies nr. 23/2008 van 11 juni 2008 betreffende het voorontwerp van wet houdende oprichting van de authentieke bron van voertuiggegevens https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_23_2008_0.pdf, onder meer punt 54).

het centraal bestand waarin de gegevens worden verwerkt na de straf (of de beslissing om zonder gevolg te klasseren) als volgt (nvdv: vrije vertaling): "*De gegevens van het centraal bestand zijn niet toegankelijk en kunnen uitsluitend gebruikt worden door de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel 14, de bestuursrechtelijke ambtenaren, bedoeld in de artikelen 17 en 27 evenals de procureurs des Konings, rechters en griffiers bij de politierechtbanken en jeugdrechtbanken en dit uitsluitend voor de doeleinden die noodzakelijk zijn om de bepalingen in voorliggend decreet en zijn uitvoeringsbesluiten na te komen, voor een correcte uitvoering van de administratieve en strafrechtelijke vervolging, als hulp bij de identificatie van de overtreders en voor de behoefte aan statistieken of andere doelen bepaald door de regering.*"

30. Hoewel de Commissie positief staat tegenover de beperkte toegang tot de gegevens van het centraal bestand van overtredingen door uitsluitend de actoren die betrokken zijn bij het zogenaamde stelsel van administratieve boetes, impliceert het gebruik die zij maken van de gegevens van het centraal bestand een toegang tot die gegevens, die dus bijgevolg toegankelijk zijn. De Commissie verzoekt daarom de aanvrager om de formulering van zijn artikel als dat "*de gegevens van het centraal bestand niet toegankelijk zijn*" te herzien.
31. Ook ziet de Commissie niet welke de andere, door de regering vast te stellen doelen zouden kunnen zijn van het centraal bestand. Zij verzoekt de aanvrager om haar te raadplegen als er andere doeleinden zouden worden overwogen en deze voorafgaande tussenkomst van de Commissie of de bevoegde gegevensbeschermingsautoriteit te vermelden in het voorontwerp.

B.3.3. Verantwoordelijkheid voor de verwerking

32. De gegevens zullen verwerkt worden in de fase van de vaststelling door de ambtenaren, die bevoegd zijn voor de opsporing en vaststelling van de inbreuken op de verkeersvoorwaarden die dit voorontwerp bekrachtigt (artikel 14). Het gaat volgens de woorden van het voorontwerp over de "*personeelsleden*:"
- 1° van het operationeel kader van de federale politie en de lokale politie;*
- 2° van het administratief en logistiek kader van de federale politie en lokale politie voor wat de vaststellingen betreffen die steunen op materiële bewijzen aangeleverd door automatische toestellen in aanwezigheid of afwezigheid van een bevoegde ambtenaar;*
- 3° aangesteld door de Regering (vrije vertaling)."*
33. In het commentaar bij de artikelen wordt nader omschreven dat "*ook het personeel van de controlediensten aangesteld door de Regering bevoegd is*". De Commissie verzoekt om de bevoegde ambtenaren aangeduid door de Regering toe te wijzen aan een bepaalde dienst, naar voorbeeld van de adviseurs van bestuurlijke politie en de bestuursrechtelijke ambtenaren (zie

hieronder). Deze ambtenaren zullen immers gevoelige gegevens verwerken en handelen in het kader van de specifieke materie inzake verkeersovertredingen.

34. In de fase van de sanctie zullen de gegevens enerzijds worden verwerkt door de adviseurs van bestuurlijke politie binnen de bevoegde dienst die door de Waalse Regering wordt aangeduid (artikel 17, §1 van het voorontwerp). Anderzijds zullen ze verwerkt worden door de bestuursrechtelijke ambtenaren binnen de door de Waalse Regering aangeduide bevoegde dienst (artikel 27 van het voorontwerp).
35. De Commissie merkt op dat bij de inningsfase de gegevens verwerkt zullen worden door de *"administratie, die binnen de Waalse Overheidsdienst bevoegd is voor de inning van niet-fiscale schulden"* (vrije vertaling) (artikelen 28, §10, 29, §6 en 36, lid 7 van het voorontwerp).
36. De Commissie herinnert eraan, zoals bepaald in artikel 1, §4, 2de lid van de WVP, dat *"indien het doel en de middelen voor de verwerking door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn bepaald, de verantwoordelijke voor de verwerking de natuurlijke persoon, de rechtspersoon, de feitelijke vereniging of het openbaar bestuur is die door of krachtens de wet, het decreet of de ordonnantie als de voor de verwerking verantwoordelijke wordt aangewezen"*.
37. Het voorontwerp spreekt alleen van een verantwoordelijke voor de verwerking in het kader van het centraal bestand van de overtredingen waarin de beslissingen en sancties zijn opgenomen, zonder hem evenwel aan te wijzen (artikel 41, §3 en 4).
38. Een dergelijke aanwijzing dringt zich niet alleen op voor het centraal bestand maar ook voor de verwerkingen in de verschillende fases van het stelsel van administratieve boetes, en in het bijzonder de vaststelling van de sanctie. Aangezien er meerdere deelnemers zijn, verzoekt de Commissie de aanvrager om één enkele verantwoordelijke voor de verwerking aan te duiden, waarbij de betrokkenen, in de verschillende fases van de procedure, hun rechten die hen werden toegekend door de WVP zullen kunnen doen gelden.
39. Het is ook aangewezen dat de Regering op het ogenblik dat zij de bevoegde ambtenaren, de adviseurs van bestuurlijke politie en de bestuursrechtelijke ambtenaren zullen aanwijzen, ervoor kan instaan dat de vertrouwelijkheid van de persoonsgegevens die zij zullen moeten verwerken, beschermd is.
40. Voor de door de Regering aangeduide, bevoegde ambtenaren, is het aangewezen om rechtstreeks in het voorontwerp moraliteits- of opleidingscriteria in te schrijven of dit aan de Waalse Regering toe te vertrouwen. Er worden immers aan de bevoegde ambtenaar belangrijke

bevoegdheden toegekend, met name het vaststellen van overtredingen bij rechtsgeldige processen-verbaal tot bewijs van het tegendeel, de overlegging van de identiteitskaart door de verdachte gelasten, controleren van het voertuig, het laten opmaken van documenten of om bijstand van de politie verzoeken. Zij verwijst in dit verband naar de reglementering met betrekking tot de gemeentelijke administratieve sancties die ook voorziet in diplomavooraarden en een stelsel van onverenigbaarheden⁹.

41. Voor de adviseurs van bestuurlijke politie, is voorzien in diplomavooraarden alsook betrouwbaarheidsvoorwaarden, die worden vastgesteld door de Regering die ook hun opleiding organiseert. Gelijkaardige bepalingen zijn voorzien voor de bestuursrechtelijke ambtenaar, die bovendien stipuleren dat de Waalse Regering hun onafhankelijkheid en onpartijdigheid garandeert.
42. De Commissie meent dat dergelijke garanties essentieel zijn gelet op de beslissingsbevoegdheid die enerzijds aan deze personen is toevertrouwd en anderzijds de verwerkingen van gevoelige gegevens die aan hen zijn toevertrouwd.
43. De Commissie meent ook dat de betrouwbaarheidsvoorwaarden in de tijd moeten worden beoordeeld, via bijvoorbeeld een nog te omkaderen elektronische raadpleging van het centraal strafregister.
44. Zij meent nog bijkomend dat de opleiding ook betrekking zou moeten hebben op de materie inzake bescherming van persoonsgegevens, gegevens die de ambtenaren zullen moeten verwerken, onder meer op het ogenblik van de inzameling bij de betrokkene of bij raadplegingen van het Rijksregister of van het repertorium van de Directie inschrijving van de Voertuigen (DIV) (cf. infra).
45. Het voorontwerp regelt in artikel 16 de bewijskracht en de geldigverklaring van de toestellen met automatische werking in het kader van overtredingen waarop het voorontwerp betrekking heeft, naar voorbeeld van de bepalingen van artikel 62 van de wegverkeerswet¹⁰. Gelijklopend met die laatste bepaling, wordt erin voorzien dat een besluit van de Waalse Regering (vrije vertaling) "*na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer de bijzondere*

⁹ Zie het koninklijk besluit van 21 december 2013 *tot vaststelling van de minimumvoorwaarden inzake selectie, aanwerving, opleiding en bevoegdheid van de ambtenaren en personeelsleden die bevoegd zijn tot vaststelling van inbreuken die aanleiding kunnen geven tot de oplegging van een gemeentelijke administratieve sanctie* en het Koninklijk besluit van 21 december 2013 *tot vaststelling van de kwalificatie- en onafhankelijkheidsvoorwaarden van de ambtenaar belast met de oplegging van de administratieve geldboete en tot inning van de boetes in uitvoering van de wet betreffende de gemeentelijke administratieve sancties*.

¹⁰ Wet *betreffende het wegverkeer*, gecoördineerd op 16 maart 1968, de « wegverkeerswet » genoemd.

regels kan vaststellen voor raadpleging en bewaring van de gegevens die werden verstrekt door deze automaten".

46. De Commissie meent inderdaad dat zij hier geraadpleegd moet worden gezien de gevoeligheid van de verwerkte gegevens.
47. Artikel 16 voegt eraan toe (vrije vertaling) "*Onverminderd de bepalingen van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering alsook artikel 62 van de wegverkeerswet van 16 maart 1968, worden de toestellen en de informatie die zij leveren gebruikt voor het beteugelen van inbreuken op het decreet en zijn uitvoeringsbesluiten, begaan op de openbare weg, op de regelgeving inzake het wegverkeer, als hulp bij de identificatie van de overtreders en voor de behoefte aan statistieken of andere doelen bepaald door de regering.*"
48. Zoals zij al bepleitte voor het centraal bestand, wenst de Commissie dat het voorontwerp vermeldt dat de andere doeleinden die door de regering zullen worden bepaald, het voorwerp uitmaken van een voorafgaand advies van de Commissie of de bevoegde gegevensbeschermingsautoriteit.

B.3.4. Informatieverstrekking aan de betrokkene

49. In het kader van de WVP is de informatieverstrekking een belangrijk beginsel dat onder meer een transparante en eerlijke verwerking moet garanderen. Aangezien het in de onderhavige context gaat om de verwerking van gevoelige, met name gerechtelijke gegevens, is deze informatieverstrekking nog relevanter.
50. In het raam van de vaststelling van een overtreding kunnen de persoonsgegevens worden ingezameld bij de betrokkene. Behalve de politie-ambtenaren en -agenten van de politiediensten die van deze verplichting vrijgesteld zijn krachtens artikel 3, § 5 van de WVP, moet artikel 9, §1 van de WVP in principe nageleefd worden. Volgens dit artikel moet de betrokkene geïnformeerd worden over de volgende gegevens:
- de naam en het adres van de verantwoordelijke voor de verwerking en, in voorkomend geval, van diens vertegenwoordiger;
 - de doeleinden van de verwerking;
 - andere bijkomende informatie, met name :
 - o de ontvangers of categorieën ontvangers van de gegevens;
 - o het al dan niet verplichte karakter van het antwoord en de eventuele gevolgen van niet-beantwoording;
 - o het bestaan van een toegang en verbetering van de hem betreffende gegevens; behalve indien die verdere informatie, met inachtneming van de specifieke omstandigheden

waaronder de persoonsgegevens verkregen worden, niet nodig is om tegenover de betrokkene een eerlijke verwerking te waarborgen.

51. Hier is er in het voorontwerp sprake van een informatieplicht met betrekking tot het centraal bestand van overtredingen. Het 4de lid van artikel 41 bepaalt: (vrije vertaling):
- « Wanneer een bestuurder een eerste keer in het bestand wordt geregistreerd, wordt hij daarvan onverwijld ingelicht door de verantwoordelijke voor de verwerking.*
- Die informatie vermeldt (vrije vertaling):*
- 1° de identiteit en adres van de verantwoordelijke voor de verwerking, zijn eventuele vertegenwoordiger in de Waalse Regering en, desgevallend, de beheerder van de verwerking;*
- 2° de wettelijke of reglementaire basis voor het verzamelen van de gegevens;*
- 3° het doeleinde waarvoor de gegevens worden ingewonnen en gebruikt;*
- 4° de persoonsgegevens betreffende de bestuurder;*
- 5° het adres van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer bedoeld onder lid 5¹¹ ;*
- 6° het bestaan van het recht op toegang tot de gegevens, het recht op rectificatie van die gegevens en de nadere regels om die rechten te doen gelden. »*
52. De Commissie doet opmerken dat de informatieplicht moet gaan over alle verwerkingen in alle fases van het ingevoerde stelsel van administratieve boetes. Zij is er evenwel niet tegen gekant dat die informatieplicht wordt vervuld bij gelegenheid van een specifieke communicatie met de overtreder.
53. De Commissie wijst erop dat de eenvoudigste manier om zich in overeenstemming te brengen met deze verplichting erin bestaat om de vereiste informatie mee te delen in het bericht van de bestuursrechtelijke ambtenaar of in het voorstel voor een verlaagde administratieve boete.
54. De Commissie verzoekt om aan de informatie vermeld onder artikel 41, §4 van het voorontwerp, de ontvangers of de categorieën ontvangers van de gegevens toe te voegen. Ook vraagt zij de aanvrager om bij de vermelding van het adres van de Commissie nader te omschrijven dat zij kan worden aangeschreven voor een klacht (wanneer geen gevolg is gegeven aan het recht op toegang binnen de termijn; bij eventuele klachten over de verwerking) of voor een onrechtstreeks toegang voor de gegevens die door de politiediensten worden verwerkt. Om te anticiperen op de toepassing van de AVG, is het eveneens aangewezen om de persoon te informeren over de

¹¹ Het 5de lid bepaalt: *« Voor de toepassing van dit artikel, oefent de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer de bevoegdheden uit die haar werden toegekend in hoofdstuk VII van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens ».*

bewaartermijn van de gegevens in het centraal bestand (cfr. artikel 13.2.a van de AVG en artikel 13.2.b van de Richtlijn Politie en Justitie).

55. Het recht op informatie impliceert eveneens dat de betrokkene steeds de hoedanigheid van de door de Regering aangestelde, bevoegde ambtenaar kan verifiëren, die eventueel zijn gegevens verzamelt.
56. De Commissie verzoekt de aanvrager om in dit verband voorschriften in te schrijven, zoals het zichtbaar dragen van de legitimatie of het uniform, zoals dit het geval is inzake de gemeentelijke administratieve boetes¹². De identificatiegegevens van de door de Regering aangestelde bevoegde ambtenaar die vermeld staan op zijn legitimatiekaart zullen de betrokken personen onder meer toelaten zich te verdedigen ingeval van misbruik vanwege die ambtenaar.
57. De persoonsgegevens kunnen ook onrechtstreeks worden verkregen en de aanvrager moet er dan in voorzien dat de informatie vermeld onder het 2de lid van artikel 9 van de WVP aan de betrokken persoon wordt verstrekt¹³. Het voorontwerp bepaalt ook dat de bevoegde ambtenaren, de adviseurs van bestuurlijke politie en de bestuursrechtelijke ambtenaren de identiteit van « *de houder van de kentekenplaat kunnen opvragen bij de overheid die belast is met de inschrijving van de voertuigen, op voorwaarde dat zij voorafgaandelijk een machtiging verkregen hebben van het Sectoraal Comité voor de Federale Overheid* ».
58. De Commissie verzoekt de aanvrager om eerder dan een machtiging aan te vragen aan het Sectoraal Comité voor de Federale Overheid, rechtstreeks in het voorontwerp de relevante gegevens op te sommen waartoe de ambtenaren toegang zouden moeten krijgen en deze toegang te motiveren in de Memorie van Toelichting.
59. Ook verzoekt zij de aanvrager om te anticiperen op de noodzaak van een toegang tot de gegevens van het Rijksregister.

¹² Zie artikel 3, 3de lid van Koninklijk besluit van 21 december 2013 tot *vaststelling van de minimumvoorwaarden inzake selectie, aanwerving, opleiding en bevoegdheid van de ambtenaren en personeelsleden die bevoegd zijn tot vaststelling van inbreuken die aanleiding kunnen geven tot de oplegging van een gemeentelijke administratieve sanctie*.

¹³ Deze informatie is voornamelijk gelijk aan deze vermeld onder het 1ste lid, tenzij dat hier ook de betrokken persoon moet worden ingelicht over de categorieën betrokken gegevens.

B.3.5. Recht op toegang van de betrokkene

60. De betrokkene moet zijn recht op toegang kunnen uitoefenen bij de verantwoordelijke voor de verwerking. Behoudens wanneer de gegevens worden verwerkt door ambtenaren en -agenten van de politiediensten¹⁴, is deze toegang rechtstreeks.
61. De Commissie stelt vast dat het bericht dat werd betekend aan de persoon die verdacht wordt van een overtreding, vermeldt dat hij het recht heeft om zijn dossier in te zien (artikel 28, §1, 4°, d) van het voorontwerp). Dit recht op inzage dekt slechts gedeeltelijk het recht op toegang, voorgeschreven door artikel 10 van de WVP. Teneinde het recht op toegang als bedoeld in de WVP alsook het recht op verbetering als bedoeld in artikel 12 van de WVP ten volle te waarborgen, beveelt de Commissie aan ook in artikel 28 naar deze rechten te verwijzen.

B.3.6. Bewaring van de gegevens

62. Krachtens artikel 4, §1, 5° van de WVP mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder verwerkt.
63. De Commissie merkt op dat artikel 41, §2 van het voorontwerp voor het centraal bestand van overtredingen bepaalt dat (vrije vertaling) "*de vermelding van de overtredingen alsook de daarmee verband houdende punten, automatisch worden gewist vier jaar na een klassering zonder gevolg, een betaling die de administratieve vordering uitdooft of na de vereffening van de administratieve boete*".
64. Vanaf het ogenblik dat gegevens betreffende de antecedenten van de betrokkenen zullen worden bewaard, wordt de vraag rond de bewaring en de uitwissing, de toegankelijkheid en de veiligheidsmaatregelen belangrijk. De Commissie waardeert het feit dat de bewaartermijn in het voorontwerp wordt vastgesteld. Dit gezegd zijnde, zou zij het op prijs stellen mocht de termijnkeuze uitdrukkelijk gemotiveerd worden in de Memorie van Toelichting.

B.3.7. Beveiligingsmaatregelen

65. De Commissie vestigt de aandacht op het belang van passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen, gelet op onder andere de gevoeligheid van de gegevens met een gerechtelijk karakter.

¹⁴ De betrokkene kan dan overeenkomstig artikel 13 van de WVP gebruik maken van een onrechtstreeks recht op toegang via de Commissie.

66. De Commissie vestigt de aandacht op artikel 16 van de WVP, en vermits het gaat om gegevens van gerechtelijke aard, op deze van artikel 25 van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de WVP. Zij verwijst eveneens naar de aanbevelingen, referentiemaatregelen en richtlijnen die zij ter zake heeft uitgebracht¹⁵.
67. De Commissie merkt op dat het fundamenteel is dat de voormelde veiligheidsmaatregelen in de praktijk worden toegepast. Zo zullen de gegevens betreffende de vaststellingen en sancties, duidelijk gescheiden moeten worden van de andere gegevens, en enkel toegankelijk zijn voor de betrokken ambtenaren en moet er een logging zijn van de toegangen.
68. Zij merkt op dat het derde lid van artikel 41 betreffende het centraal bestand beantwoordt aan de bepalingen van artikel 16 dat het volgende bepaalt:
"De verantwoordelijke voor de verwerking neemt alle maatregelen die nodig zijn voor een perfecte bewaring van de persoonsgegevens. Het is ook een antwoord op de bepaling van De personen die de persoonsgegevens zullen ontvangen in het kader van de bepalingen van dit hoofdstuk, nemen de maatregelen waarmee de vertrouwelijkheid van de gegevens kan gegarandeerd worden alsook dat deze gegevens uitsluitend zullen gebruikt worden voor de doeleinden bepaald door of krachtens dit hoofdstuk met de bedoeling hun wettelijke verplichtingen na te komen."
69. De Commissie staat er positief tegenover dat in het voorontwerp eze principes worden benadrukt met de bedoeling de betrokken actoren te sensibiliseren.

OM DEZE REDENEN,

De Commissie

brengt een gunstig advies uit over het stelsel van administratieve boetes inzake verkeersveiligheid dat het voorontwerp invoert, indien rekening wordt gehouden met de hierna chronologisch, samengevatte punten:

- de herformulering met betrekking tot de toegankelijkheid van de gegevens van het centraal bestand (punt 30);
- de aanduiding van de dienst waarvan de bevoegde ambtenaren aangeduid door de regering zullen afhangen (punt 33);

¹⁵ [Zie https://www.privacycommission.be/nl/consulent-inzake-informatiebeveiliging](https://www.privacycommission.be/nl/consulent-inzake-informatiebeveiliging).

- de noodzaak om aan te duiden wie verantwoordelijk is voor de verschillende verwerkingen van het ingevoerde stelsel van administratieve boetes (punt 38);
- het voorzien van vereisten die de vertrouwelijkheid van de gegevens beschermt voor wat de functie betreft van de door de Regering aangestelde, bevoegde ambtenaar (punt 40);
- de beoordeling in de tijd van de betrouwbaarheidsvoorwaarden en de opleiding over de bescherming van persoonsgegevens van de betrokken actoren (punten 43 en 44);
- de informatieplicht van de betrokken persoon voor alle verwerkingen in de verschillende fases van het stelsel van administratieve boetes en het voorstel die zij in dit verband doet (punten 52 en 53);
- de opmerkingen over de mee te delen informatie aan de overtreder (punten 54 en 57);
- het nemen van beschikkingen die de betrokkene toelaat om de hoedanigheid van de door de Regering aangestelde, bevoegde ambtenaar te verifiëren, die zijn gegevens mag verzamelen (punten 55-56);
- de vermelding in het voorontwerp van de toegankelijke en relevante gegevens van de DIV in plaats van een machtigingsaanvraag aan het Sectoraal Comité voor de Federale Overheid (punt 58) en het anticiperen op de noodzakelijke toegang tot de gegevens van het Rijksregister (punt 59);
- de motivering in de Memorie van Toelichting van de termijnkeuze voor het bewaren van de gegevens in het centraal bestand van overtredingen (punt 64).

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere